

KREŠTĀN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
VYCHADZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok — — — — 2 zl. — kr.
Na pol roka — — — — 1 „ — „
Na štvrt roka — — — — „ 60 „

Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

*Redakcia a vydavateľstvo : Budapest,
VIII. ker., Józsefkörút 35.*

sem sa majú posielat predplatky, jako i do-
pisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie.
Cena jedného 5 stĺpcového malého riadku je
10 kr. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Ejhľa, aj ja som odtrhla.

Robotnícka otázka.

Velkapitál a robotníctvo na celom svete stoja boji. Tento boj medzi kapitalizmom a robotníctvom je veľkou ranou a spolu i prameňom nepokoja pre spoločnosť. Mnohí padajú na kolena pred kapitálom, kdežto robotnícku triedu si nevšímajú; a veď bez práce nie sú koláče: toto príslovie i to znamená, že keby nebolo robotníckej triedy, nemohli by ani kapitalisti vyžiť.

Pokrok sa všade len na robotník opiera, na ktorého vždy a všade ráta, kdež o kapitalistov len s účasťami rád špekuluje.

V devätnástom storočí žijeme. Kdeže je ale bratstvo, rovnosť a sloboda?

Kapitalizmus, kapitalizmus a zas len peniaze! Každý len za týmto túži, tomuto sa klania a koná službu; lenže práve nadvláda kapitalizmu splodila socializmus.

Že je v programme socialistov i dačo dobrého to sa nedá odtajiť, lebo však oni keď aj nie vždy v záujme, ale predsa pod plášťom záujmov robotníckej triedy izgatujú a prirzencov si hľadajú.

Socializmus s kresťanským duchom spojený by sa najlepšie mohol proti kapitalizmu postaviť. Viery zbavený socializmus ale nikdy nebude v stave do svojho tábora privábiť svedomitých a poriadnych kresťanov.

U nás — môžeme povedať — že ešte nebol, ale bude socializmus, pretože s dňa na deň rastie bieda, a veď i dľa príslovia chudoba je prameňom všetkého zlého. Nekresťanský socializmus je tiež zlý, lebo je nameraný proti desiatemu prikazu Božiemu. Nekresťanský socialista vraví: Čo je tvoje, je aj moje, to jest lakomstvo hlása za dovolené, kdežto kresťanský socialista vraví: Čo je moje, je aj tvoje (na koľko to okolnosti dovoľia).

Naše liberálne vlády ale doposiaľ sa veľmi málo staraly o to, aby sa nemohol vyvinúť zpo-tvorený socializmus proti vlastnosti, Bohu a viere nameraný. Bursár holduje, robotník sa

trápi. Bursár sa vyvaluje, robotník ale potí sa, a snád i do Ameriky uteká.

Koľkú daň platia robotníci, roľníci a priemyselníci; a koľkú platia bursári? A pritom jako sa zachádzalo a nakladalo doposiaľ s robotníkmi, a jako s bursármi. Stupava, Nitra atď. sú najlepším dôkazom toho, na koľko si všímajú liberálni hazafci svedomitého občana robotníka, priemyselníka a roľníka.

Povedzte nám, páni liberáli, čo ste doposiaľ urobili v záujme ľudu. Jakých zákonov ste nakovali, aby sa nižšej triede lepšie vodilo?

Veru by už bol raz čas, aby sa i patričné kruhy staraly o náš ubiedený ľud ubohý.

Páni liberáli, nedostačí len spisami obsypovať ľud, nedostačí len kričať, že sa dvíha priemysel, vzdelanosť a hospodárstvo, ale v tomto ohľade už treba dačo aj urobiť.

Lenže k tomuto je láska k ľudu potrebná, ktorú liberáli najradšej pri volbe hlásajú, po volbe ale už ani na jazyku ju tak husto nemajú.

Zakiaľ sa nedostanú ku kormidlu vladárenia Kristovým duchom preniknutí ľudia, zatiaľ ľud nemôže veľa očakávať. Keď len veľa práce dá liberálom i tá starosť, aby sa im dajako ich masťné hrnce neprekotily.

No darmo si tak málo všímajú páni liberáli robotnícku otázku; táto nezaspí, a keď liberáli i ďalej si budú uši zapchávať pred ponosami, veľmi ľahko sa naraz na to prebudia, že sú ich hrnce prekotené. Jedny neodvisle prevedené volby dostačia k tomu.

Jurko Šandorffy.

Kresťania!

kupujte len u kresťanov!

Žiadame všeobecné tajné hlasovacie právo!

POLITICKÉ CHÝRY.

Ludové shromaždenie v Podolí utešene vypadlo. Utešená banda a banderium čakaly a privítaly nielen Zoltána Zmeškala, ale aj ostatných rečníkov a hosťov. Toľko inteligencie zriedka bolo na ľudovom shromaždení, ako v Podolí. Gr. A. Pongrácz, rytier Chvalibogovský, B. Reviczky, dr. Julo Markovič, A. Brucker atď. atď. Dohromady bolo tam asi 4000 duší. Poriadok tam bol príkladný. Pán farár Bieliczky dokázal, že i takýmto vsciam rozumie, tak utešeno bolo všetko pripravené. Zmeškal, Šándorfi, Ernst utešeno rečnili! Koniec bol o 5. hodine. Tu shromaždených ľudákov v telegramme pozdravilo čongrádske ľavičiatvo.

Francúzska vláda buchla. Vláda kázala, aby na nedeľný slávnostný súbeh polovica vojska parížskeho vyšla. Vojaci nemali roboty. Pre toto na otázku vzal snem vládu, ktorej nedôveru hlasoval. Predseda republiky už aj prijal zažakovanie.

Dôvera ľudovej strane. V jagerskej stolici vo felsöhevešskom okrese účinkujúci kňazi koncom mája mali jarné shromaždenie, na ktorom sa usniesli, že jednohlasne pozdravia ľudových bojovníkov. Tomu sa veľmi tešíme, pretože doposiaľ nezbadali sme, že by v jagerskom biskupstve bola mala pôdu ľudová strana.

Ako máme reklamovať? Jestli aspoň 8 dňami pred popisom čas popisu nenie vyhlásený; jestli v deň popisu nebola najmenšia daň urbárskej štvrte vyhlásená; jestli ustálenie tejto dane nesrovnáva sa so zákonom: treba reklamovať k sústrednému výboru behom 8 dňov od popisu rátajúc; jestli uplynul tento čas, k ministromi vnútra treba reklamáciu poslať. V týchto pádoch dostačí, keď jeden človek reklamuje.

Jestli ale dočasne zostavený menoslov voličov je už vystavený, len proti tomu sa môže zadať ponos, že dakto je vynechaný z menoslova voličov, bárs platí toľko dane, koľko žiada volebné právo v tej obci dľa ustálenia. Že toľko dane platí, to musí dokázať buďto daňovou knižkou, alebo tabellou B. V jednej prosbe aj viac občanov môže svoj ponos zadať, lenže každý musí pripojiť dôvody svojho ponosu. Takáto reklamácia sa musí poslať sústrednému výboru; v nepravom páde apellovať sa môže na kuriu. Kolok nenie potrebný.

Nemecko kúpilo viac ostrovov od Španielska, čo veľmi znepokojuje Francúzsko, ktoré sa už od tak mnohých rokov ťahá za prst s Nemeckom. Ináč Francúzsko nevidí v nebezpečenstve svoje záujmy na východe následkom tejto kúpy.

Mela v bulharskdm sneme. V Bulharsku zničili vyslanci mandát Rizova. On ale nebol spokojný s tým a násilne sa vpratol do siene snemovne vyslancov. Po pobrote to nejšlo, aby on opustil svoje miesto. Policia sa

musela do vecí zamiešať. Viac vyslancov ho zastávalo, ktorí sa aj s políciou pobili. Po dohode tri hodiny trvajúcej konečne uhodnovernili vyslanci zničenie jeho mandátu.

Rakúske a uhorské ministerstvo sa celkom do-rozumely. Výsledok pojednávania úradne sa neuverejní prv, až 15. júna na sneme. Dľa zpráv istých časopisov banka novú ústrojnosť obsiahne, Rakúsko a Uhorsko rovnaké práva bude mať. Obchodné smluvy s cudzozemskom ale predlžia od roku 1903 do r. 1907. Tedy ani mladoženích gr. Thun, ani náš ministerpredseda Széll nemusí zažakovať.

Prenasledovanie cirkve v Taliansku Spojeného Talianska ministerstvá nikdy neboly priateľské k cirkvi. Predsa takého násilia sa ani jeden minister nedopustil, ako terajší minister pravosudia. Predostre snemu zákonný návrh, že bez všetkej podmienky a vynimky občianska smluva musí predísť cirkevný sobáš. Kto by sa proti tomuto previnil, hroznou pokutou bude ztížený.

Nový autonomický vyslanec. V tornajskom hlavno-dekanskom okrese (v rožňavskom biskupstve) za autonomického zástupcu zvolený bol podžupan abaujskej stolice, lenže zomrel. Teraz je tam jednohlasne zvolený hlavný slúžny Aladár Gedeon.

Notári budúcnosti. Nezadlho bude predostrený kra-jinskému snemu zákonný návrh, dľa ktorého notárskej zkúške podrobiť sa môže len taký človek, ktorý složil matúrku, s výsledkom slúchal administratívne prednášky aspoň 2 roky praktisoval.

Dôvera ľudovej strane. V Moravských Svätých Jánoah tamejšieho cirkevného okresu duchovní na jarnej porade sa usniesli, že radostne pozdravujú ľudovú stranu, že tak herský bojovala za cirkev a za vlasť. Spolu prosia snemovú ľudovú stranu, aby v boji proti liberalismu i ďalej vytrvala a ľudu na pomoci bola. I ubezpečili ľudovú stranu, že oni i budúce neohrožene sa jej budú pridržať.

Voličia proti podplácaniu. V zaladskej obci Báže usniesli sa občania voličia, že odvetka pri volbách krajinských neprijmu ani peniaze, ani nápoj, ani pokrm a len na ľudáka budú hlasovať. Toto šľachetné smýšlanie samo sa chváli. Len to žiadame, aby čím viac obcí nasledovalo tento utešený príklad, ktorý je dôkazom kresťanskej šľachetnosti bazajských občanov. Nech žijú oni; nech žijú, ktorí ich nasledovať budú. Sláva takým voličom!

Földváry buchol. Spomenuté už bolo, že liberálny vyslanec a bývalý slúžny Földváry milerád by sa vzdal vyslanstva a vďačne by prijal slúžnovský rad. No nevyplnila sa mu jeho vôľa, pretože hlasovanie stoličného ľýboru preňho nepravne vypadlo, a druhý je za slúžneho zvolený.

Historia židovskej synody roku 1650 v Nagy-Idé (v stolici abaujskej.)

Hlavná túžba národa židovského záleží v úplnosti prislúbenia a v skutku príchodu prislúbeného Messiaša. Prichod Messiaša židia očakávali pred zkazou mesta Jeruzalema a spolu po rozohnaní národa vyvoleného po celej zemi. Zo zajatia babylonského vyslobodení židia obsiahli z milosti Cyrusa na základe prosby, ktorú poslali k tronu jeho. Po zbúraní ale svätého mesta dľa slov Pána Ježiša Krista, že „nezostane ani kameň na kameni“, nikdy viacej stáleho miesta nenašli na svete; lebo bárs na jednom mieste zostanú isté rodiny aj cez 50 alebo 100 rokov, zase dalej kolujú po okršleku zemskom; vždy ale jedna túžba v srdciach ich hori, a tá nádej jediná je: že On slávu ich zase na stupeň najvyšší postaví.

Vidiac ale, že toľké sloletia nad ich hlavami už preletely, nádej ich zostala len nevyplneným snom, áno mnohí učení židia už takrečeno ustanúce v dlhom očakávaní, menovite jeden učenec menom Manasse, chýrečný rabin, ktorý písal latinskú prácu pod menom „Spes Israelis“, úprimne vyznáva, že bár by tento očakávaný Messiaš bol aj krivý, už mohol prísť. Áno, mnohí sa našli podvodníci, ktorí sami seba za Messiašov sa vydávali. Takýto pád stal sa r. 1626 vo Smirne, že istý človek menom Sabathai Zebhi, ktorý Peloponesus, Jeruzalem a Damašek pochodiac, v Europe ale kamarát jeho menom Náthán v tomto istom čase s klamstvom, pred židmi zostali chýreční, vydali sa za Messiašov, ktorí skutočne aj mnohých nasledovníkov našli, kým naposledy v Carihrade skrze jedného poľského žida poznaný súc, ako luhár a mohamedán rodom pred svetom bol odhalený. Po týchto mnohých boľastiach a klamstvách židia mravne boli prinútení, aby sa na tom usniesli, kto vlastne má byť tento Messiaš? Či už prišiel čas jeho príchodu? a dľa toho sa usniesli, že otvoria veľké shromaždenie, aby takto srdcia nepokojné si mohli ukrotiť.

Takto sa utvorilo veľké shromaždenie židovskej porady v Uhrách na poli mestečka Nagy-Ida.

K vydržiavaniu synody židia za najlepšie miesto uznali krajinu Uhorskú, čo v skutočnosti sa aj stalo 12. okt. v r. 1650, dľa iných ale 21. okt., na ktorú poradu sa išlo z celej zeme 300 rabinov a mnohí tisíc židov. Celé pole roviny zakryté bolo šiatrami. Najväčší šiator bol, v ktorom sa shromaždenie vydržiavalo, do ktorého len tí mali prístup, ktorí hebrejskú reč úplne vedeli a boli v stve dokázali pôvod rodinný. Za predsedu shromaždenia vyvolený bol

rabin Zachariaš z pokolenia Levi, ktorý tvárou obráťac sa k východu, miesto svoje zaujal.

Prvý deň sa započal s predstavením osobnosti, či majú tie vlastnosti, ktoré sa požadujú k synode; po tomto skúmaní 600 osôb bolo odstránené, a len z istej dialky mohli byť prítomní, ale slova v synode nemali.

Na druhý deň predseda otvoril shromaždenie rečou, v ktorej cieľ shromaždenia predniesol; otvoriac knihy Pisma svätého, s horlivosťou veľkou sa dohovárati niekoľko raz. Mienky boli rozličné, mnohí tvrdili, že Messiaš opravdove už prišiel, lebo sú historické dôkazy, ktoré sa s knihami Pisma svätého srovnávajú; opravdove svedčia, ako faktum príchodu Messiaša. Tedy svedčili, že okolnosti dokazujú, že Messiaš prišiel; lenže sa báli osobne vysloviť meno Jeho, niektorí hádajúc na Eliaša, ale učení rabini sa tomu zasmiali, hovoriac: Také vlastnosti, ktoré mal Eliaš, že falošných prorokov zamordoval, že Achab a Jezabel boli nepriatelia jeho, že ho Pan Boh za živa do neba vzal, že sa staral o národ svoj, že Elizeusa po sebe ustanovil, aby úrad prorocký on kňmal: to je nie dostatočné, aby sa on uznal za Messiaša.

Niektorí hovorili, že ešte sotva prišiel, lebo židia pre mnohé hriechy to nezaslúžili, lebo sú modlári vecí zemských, nie duchovnú radosť hľadajú, ale len zemskú. A bár už aj prišiel Messiaš, Boh nedá tú milosť im, aby Jeho poznali, lebo ich oči sú zaslepené nepravosťami duševnými. Vlastnosti, s ktorými Messiaš má byť poznaný od ľudu, aby Jeho uznali za Spasiteľa sveta, musí po 1) veľkým kráľom byť na svete, a síce kráľom kráľov sveta, ktorý ľud zbaví všetkých nepravostí a vyslobodí ľud Jemu vzácny od nepriateľov jeho; 2) On vystaví chrám svätého Jeruzalema a obetu svätú a čistú založí; 3) na Mojžiša sa bude odvolávať a veľbú zákonov pred ľuďom potvrdí, čo mu je ku prospechu; 4) Synom Najvyššieho sa bude menovať, z pokolenia Davida kráľa má pochádzať a z panny čistej sa musí narodiť.

Pri shromaždení tomto sa stalo vyjavenie, ktoré ohromný pohyb učinilo v shromaždených, a síce: mnohí rabini sa našli, ktorí uznali Ježiša Krista za opravdivého Messiaša a Spasiteľa, na ktorom jedne môžu sa tie vlastnosti dokázať, ktoré On má mať a vskutku ich mal, hovoriac ďalej: On je kráľom kráľov mocnosti duchovných, pred ktorým králi koruny skladajú a pred nim padajú na kolená. On zomrel za ľud a hō vyslobodit z moci diabolskej jeho nepriateľa, On vystavil svätý chrám nebeského Jeruzalema jeho, cirkev tuná na zemi, ustanovil obetu čistú, ktorá od východu k západu, od poludnia ku polnoci, na všetkých stranách sveta sa koná; Jeho zabil

na kríži naši otcovia dľa prorockého predpovedania, zákon Mojžišov On doplnil, pochádza z pokolenia kráľa Davida a dľa učenia z panny čistej sa narodil a mnohé zázraky činil, ktoré puhy človek činiť nemôže.

Dostavili sa sem aj mnohí Farizeji, ktorí tou istou zlostou boli naplnení oproti Ježišovi Kristu, ako ich praotecovia, hovoriac: „Ježiš tak mnoho ráz poranil ich srdce, lebo odokryl ich nepravosť a na posmech ich predstavil ľudu, ďalej hovoriac: On bol chudobný, v chudobe sa narodil, zákon Mojžišov úplne nezachoval.“

Na tieto slová vstal hore rabin Abraham a námietky Farizeov, ktoré vyniesli oproti Ježišovi, za nedostatočné a úplne slabé vyhlásil, ohnivou horlivosťou brániac Ježiša Krista, hovoriac: „S pokorou Ježiš Kristus mocou činil zázraky, mocou čarodejstvá, Abraham ale im riekol: „Lutujem vaše náhlady, ale Ježiš slepých od narodenia činil vidiacimi, hluchých slyšiacimi, nemých mluviacimi, kulhavými dal zdravé údy a mŕtvych vzkriesil k životu, čo sú živé skutky, ktoré čarodejstvom prekonať sa nedajú; naše smýšľanie nenie na mieste.“

Farizeji sa oproti tejto reči ohorili a Ježiša Krista za Messiasa prijať nechceli.

Synoda táto trvala za šesť dní ku ktorej sa dostavilo aj šesť reholných kňazov r. kat., ktorí z rozkazu pápeža Innocenta X., ktorý panoval od roku 1644—1655, tu prítomní boli, začnúc vykladať židom, čo sa na Ježiša Krista vzťahovalo; tak sa milí židáci rozpaprčili na to, že sa rozprehli v okamžení. V ten deň sa ešte spolu síšli tu shromaždení židia, ale len preto, aby sa rozlúčili a spolu aj budúce shromaždenie o tri roky v Syrii si ustanovili.

Veľmi sa tomu divím, že tento veľavýznamný krok nenie v históriách Uhorska obsérne prednesený, ba ani takrečeno znaku o tomto nena chádzame v dejinách našich Uhorska; len jediný Michal Kováts, náš vlastenec, ktorý roku 1818 v Jene (v Genua) v krátkosti túto udalosť poznal.

Spisovatelia cudzozemskí o tom viacej píšu.

Myslím, bol by čas zase potrebný, aby sa židia o tejto otázke zase poradili, aby sa čím skorej ku Kristu, Messiasovi s eta, priblížili; lebo bár sa to stane aj neskoršie, ale židia všetci uznajú Jeho za Spasiteľa sveta a oplakávajú budú hriechy otcov, toto je učenie sv. otcov.

D. M. Kessereő

Rôzdiel medzi katolíckou vierou a protestantstvom.

Ťažkou chorobou sklúčený, už so smrťou zápasiaci nemocný zavola si lekára ku sebe. Tento prišiel k nemocnému, prinesúc so sebou jeden obraz a knihu, a hovoril k nemu: „Tento prišiel k nemocnému, prinesúc so sebou jeden obraz a knihu, a hovoril k nemu: „Tento obraz vyobrazuje jedného veľmi chýrneho doktora, ktorý žil pred dvetisíc rokami, a táto kniha obsahuje v sebe učenie a spôsob liečenia tohto doktora. Dívaj sa usilovne na obraz ten, čítaj usilovne túto knihu, a — uzdravený budeš.“

Tento nemocný je ľudské pokolenie. Choroba tohoto ľudského pokolenia je pohanstvo a modloslužba (vyše 800 millionov ľudí na svete sú pohani), je nevera, telesnosť a smyselnosť, liberalismus a frajmaurerstvo. Telesnosť záleží v šílenom sháňaní sa po rozkošach zemských; liberalismus záleží v učení, že každý človek je sám sebe boh, sám pre seba, sám skrze seba, a všetko ostatné, čo nenie on, že má slúžiť jeho jeho sobectvu. Liberál neuznáva v náboženskom ohľade žiadnu vrchnosť; to je jeho viera, čo si on sám vykomponuje v svojom mozgu, a Pána Boha on vraj tak čí, ako on chce, nie ako to Boh skrze Cirkev. V spoločenskom štátnom živote heslo liberála je: každý nech sa stará sám o seba; i millionár, bankár, fabrikant, veľkokupec, statkár, i milliony robotného ľudu, čo chleba nemajú a v biede žijú, a zahynú, jestli im tamti millionári, fabrikanti a statkári nedajú zárobok a neodkúpia ich zbožie. Choroba tohoto nemocného je socialismus, anarchismus.

Tento nemocný kričí za lekárom. Prvý doktor, ktorý pristupuje k posteli tohoto nemocného, je protestantismus. Tento ukazuje chorému obraz Pána Krista a knihy svätého Pisma, a hovorí k nemu: „Pred dvetisíc rokmi žil na zemi Pán Kristus, ktorý ako lekár človečenstva sostúpil s neba na zem. Pozri jeho obraz, a dívaj sa naň. Mnoho bolo sice maliarov a každý maľoval obraz jeho tak, ako si ho sám v myšli svojej predstavil; ale mne sa najlepšie páči tak, ako si ho sám v myšli svojej predstavil; ale mne sa najlepšie páči tak, ako ho pred 300 rokmi, šestnásťstoročkov potom, ako umrel Pán Kristus, Luther vymaľoval. Tu sú i knihy sv. Pisma, kde je naznačené, čo učil Pán Kristus. Každý človek síce poslal si vyčítal z tej knihy inšie, ako druhí, a shodnúť sa v tom ľudia poslal nie sú v stave, ale mne páči sa to, ako to vykladal Luther. Ostatne ty sám si vyčítaj z knihy tej to, čo sám chceš.“

Druhý lekár je katolícka Cirkev. Tá pristupuje k nemocnému, a podáva mu — Telo a

Krv Ježiša Krista, s Božstvom a Človečenstvom jeho, Prevelebnú Sviatosť Oltárnu!

Mnohi ľudia chodia do katolíckych chrámov, basilík, dômov, aby tam obdivovali sochy z mramora alebo obrazy, vyhotovené rukou svetočýrnych umelcov. Cena týchto obrazov a štatui cení sa dakedy na tisíce. Avšak nie sochy a obrazy, nie veľkolepé stavby, nie pomníky umelecké máme obdivovať, keď vkročíme do kostola katolíckeho. Poklad a bohatstvo Cirkve katolíckej je Prevelebná Sviatosť Oltárna, Telo a Krv Ježiša Krista!

Keď dieťa vkročí do katol. kostola, a povieme mu, že je tu Pán Boh, aby ho hľadalo, zaiste to dieťa bude hľadať pozlátku, kvety, štatui i obrazy. Také dieťky nevedomé sú i učení, vysokoučení, vzdelaní a múdri ľudia, také deti nevedomé sme i my, jestli prideme do kostola, a neupreme najprv oči svoje na oltár, a nezohneme koleno svoje, a nesopneme ruky svoje, a nekloníme sa do prachu, do priepasti ničoty svojej a neklaníme sa Telu a Krvi Ježiša Krista. Sviatosť Oltárnej pod spôsobami chleba vo Svätostánku.

Na svete žili pred dvetisíc rokmi mnohi a chýreční mudrci, básnici, umelci, lekári, štátnici atď. Čo máme posiaľ po nich? Zaprášené folianty, knihy, ktoré prežúvajú a nad ktorými sa medzi sebou vadia a dohadujú učenci a mudrci veku nášho. Po niektorých zostaly i obrazy a štatuy. Ča nám zostalo po Pánu Kristu, ktorý pred dvetisíc rokmi s neba na zem sostúpil a nás vykúpil? Protestanti hovoria, že po Pánu Kristu nezostalo nič, len knihy, ktoré nie on sám, ale jeho učenci napísali. Teraz po dvetisíc rokoch my vraj nemáme z Pána Krista len tolko, čo majú ľudia i po Sokratesovi, Homerovi, Ciceronovi... len učenie, len knihy jeho, nad ktorými sa ľudia vždy vadia i vždy vadit budú.

Cirkev katolícka hovorí ku človečenstvu dnes, dvetisíc rokov po narodení a umučení Krista Pána: V mojich kostoloch je živý, opravdivý, skutočný Syn Boží, s Telom a Krvou jeho, s Božstvom a Človečenstvom jeho, nie na obrázku, nie vo foliantoch, nie tak, ako si Ho obrazotvornosť, vtip a rozum učencov maľuje, ale v skutočnosti tak, ako žil v Betleheme, na kríži, a ako žije v nebi na pravici Otca nebeského. Žiaden rozdiel nenie medzi Synom Božím ako panuje v nebi na tróne najsv. Trojice, a Synom Božím na oltári, len ten, že na oltári je skrytý pod spôsobom chleba, nepochopiteľný, nevyskúmateľný i podľa ľudskej prírody svojej, nielen podľa Božstva svojho.

Po čom tedy rozoznáme katolícky kostol? Rozoznáme ho od inoverských po večnom svetle, ktoré horí pred oltárom, rozoznáme ho po cti-

teloh ktorí v hbokej poníženosti na kolenách kľčia pred Svätostánkom. V ktorom katol. kostole nehorí večné svetlo, a ľudia nena štvujú Spasiteľa a nevzdávajú poklonu Sviatosť Oltárnej, tam katolíci žijú po protestantsky, t. j. spokojní sú len s tým, že po Pánu Kristu im zostaly len knihy, len učenie, a Pána Krista samého v jednej vážnosti a úcte držia, ako Sokratesa alebo Platona a Cicera.

Jestli si ešte, drahý čitateľu, neklačal pri stupňoch oltára, a necítil tam prítomnosť Božiu; jestli ešte nevieš, čo to znamená návštevu svoju učiniť u Spasiteľa, jestli ta nič nefahá ku Sviatosť Oltárnej; jestli si sa ešte dôverne a z gruntu srdca neshováral so Spasiteľom vo Sviatosť Oltárnej, nevzdával Mu ešte poklonu ponorený v priepasť ničoty svojej; jestli si sa ešte posiaľ netešil v Ňom a nespočíval na Srdci Jeho: — tak si posiaľ ešte luteranom, protestantom, nie katolíkom. Môže niekto i pekne vedieť hovoriť a rečniť a sa dišputovať o katolíckej viere; môže niekto byť i horlivým oduševneným ľudákom a bojovníkom politickým za práva Cirkve: to ešte všetko nenie istý znak katolíctva. Katolík je ten, kto aspoň v nedeľu a sviatok pri sv. Omši, kto aspoň raz do roka pri veľkonočnom prijímaní cti Sviatosť Oltárnu a vyznáva a veri, že v Cirkvi katolíckej žije, prebýva medzi nami živý, opravdivý, skutočný Syn Boží s Telom a Krvou svojou ako Boh a človek pod spôsobami chleba a vína.

Cirkev katolícka choré človečenstvo lieči a uzdravuje nie tak slovom, učením, kázňami, foliantami, školami, — ale Telom a Krvou Syna Božieho, ktoré skrýva ako poklad v kostoloch svojich, ktorým nasycuje ľudské pokolenie. Jej kostoly sú nič inšie, len schránky Tela a Krve Syna Božieho; jej kňazia sú vlastne a hlavne vysluhovatelia Sviatosť Oltárnej, a všetka účinnosť Cirkve v pokolení ľudskom len ta smeruje, jednotlivých údov priviesť ku Sviatosť Oltárnej.

My si ctime a vážime protestantov a kalvínov, spoluobčanov našich, a pod zástavou „Kresťana“ ruka v ruke chceme brániť spoločné záujmy kresťanstva na poli politickom a občianskom. Týmto článkom chceli sme len povzbudiť svedomie katolíkov a vysvetliť im, v čom vlastne záleží jadro a podstata katolíckej viery. Katolíctvo záleží v úcte, poklone, oslavovaní Sviatosť Oltárnej. Opravdivých katolíkov hľadaj u stupňov oltára, pri nohách Spasiteľa. Chceš byť dobrým katolíkom? Chodievaj rád a jestli možno každodenne na sv. Omšu, navštevuj Spasiteľa vo Sviatosť Oltárnej, prijímaj častejšie do roka (nielen na Veľkú Noc) Božie Telo, staraj sa o večité svetlo a ozdabu ckrámu, staň sa údom večitej poklony,

alebo Spolku Srdca Pána Krista, — potom reční, piš, agituj, horli za práva Cirkve katolickej. Jestli to prvé nerobiš, nie si dobrý, opravdivý katolík, a to ostatné nestoji nič.

H i e r o n y m u s .

V ý k a z

peňažných pre bobroveckých pohorencov k farskému úradu bobroveckému doposlaných milodarov.

(Pokračovanie.)

Ján Kroner, staviteľ v Ružomberku, 5 zl. Bohuznámy z Liskovej 5 zl. Dp. Jozef Glóser v Lipt. Sv. Kríži 2 zl. Štefan Vársonyi 1 zl. 50 kr. Sbiierka dp. Jána Blehu vo farnosti Gombáškovej 30 zl. (K tejto prispeli: dp. Ján Bleha 3 zl. Offera farníkov gombáškovej 5 zl. 40 kr. Ondrej Kozkár 1 zl. Fraňo Szabó 3 zl. Ferdinand Kardoš 3 zl. Ondrej Kijo, Ján Hrončo, Maria Rajčan, Emil Gál, Ferdinand Jáhn, Terča Jáhn, Ján Komora, Maximilian Klein a NN. po 1 zl. Jozef Húska 80 kr. Ján Švindra, Ondrej Kulich, Jozef Okál Piroškin, Ján Ondruš, Maršal, Jaisser a Juro Pifko po 50 kr. Ján Meštianek 40 kr. Jozef Zubay 30 kr. Andrej Okál Bôbko, Anna Babec po 20 kr. Badová a Weinberger po 10 kr.)

Veľký Bobrovec, 28. mája 1899.

Jozef Krasnec,
farár veľko-bobrovecký.

Sbiierka dp. Jána Marušinský, dekana vo Spišskom Smolníku 52 zl. 30 kr. (K tejto prispeli: Alexander Turek 2 zl. Vincent Hirsch 3 zl. Gizella Blümel, Maria Blümel a Vilhelmová Turek po 2 zl. Maria Turek 1 zl. 50 kr. Štefan Lukáč kaplán, Fraňo Starovecký, Anton Fabian, Andrej Karaffa, Miloš Rapka, Ján Cipser, Maria Weis, Matilda Ševčík po 1 zl. Margita Gurský, Cilka Capf, Františka Ruppik, Katrena Repka, Laura Sobiček, Alžbeta Cippel, Štefan Kraus, Paulina Jurdik, Maria Gédlová, Maria Potočnik, Veronika Cippel, Maria Lang po 50 kr. Maria Hütter, Johanna Palečková, Pavel Galovský, Veronika Jäger po 20 kr. Ján Cipser a jedna nedeľná offera.) Dp. Fraňo Kompanik v Nižných Lapšoch a jeho veriaci 10 zl. 20 kr. Dp. Cenci Smolko a J. Bednárík v Nižnom Ružbachu 3 a 1, spolu 4 zl. Cestou dp. Petra Hanulya z Brutoviec 2 zl. 50 kr. Sbiierka Filipa Lopšanský v Lubici 6 zl. 80 kr. (K tejto laskave prispeli: Katka Kesel 1 zl. Ján Hanaček 80 kr. Ján Šoltýs, Filip Lopšanský, Veronika Gavronský, Anna Gelatka po 50 kr. Braterstvo sv. Ruženca 3 zl.) Rim. kat. veriaci obce Habovka v Orave 13 zl. 65 kr., obec Zuberec 27 zl. 50 kr. Dp. Ján Hattyár v Habovke 85 kr. Jozef Pře z Brestovej 1 zl. Dp. Matej Brinčka farár a dp. Fraňo Purc kaplán v Čimhovej, čimhovskí a liebeckí veriaci 25 zl. Tvrdošinskí rim. kat. veriaci 14 zl. Dp. Štefan Zaják v Hladovke a jeho veriaci 13 zl. 50 kr. Dp. Jozef Smolko v Pekelníku a jeho veriaci 6 zl.

87 kr. Dp. Edvard Lahner vo Valaskej Dubovej a jeho veriaci 6 zl. 60 kr. A. B. Ustie 1 zl. Rímsko-katolícki veriaci zo Zázrivej 15 zl. 58 kr.

(Pokračovanie nasleduje.)

BESEDNICA

Čnosť.

K tomu bych ústa anjela
Potreboval, abych zcela
Ustálil mohol dôkladne
Pojem čnosti a základne
Ju znázornit' v svetle pravom,
Jak jej patrí s plným právom.
Povážme len, že na zemi
Medzi veškerými vecmi
Ona je najväčšie dobro:
Už toto samo je hodno,
By sme si ju obľúbili,
Od nej sa neodlúčili
Za bohatstva cenu žiadnu,
Ani sveta slávu marnú.
Čnosť je duše tá ozdoba,
Ktorá celkom sa podobá
Tej laliji prespanilej,
Nad všetky kvetiny milej.
Čnosť je klenot večnej ceny,
Jemuž žiaden iný není
Rovný vo svojej hodnote,
Ani podobný v dobrote.
Čnosť je venec utešený,
Rukou anjelskou pletený
Z kvetín neba prerozkošných
Nadovšetko iné skvostných. —
Jak premnohých vôňa čnosti
Vystúpila do výsosti
V nebesia k Božiemu trónu,
A oni skrz túto vôňu
Z kruhu mizerných zemšťanov
Medzi blahých nebešťanov
Vriadení sú z lásky Božej,
K nekonečnej spáse svojej.
Čnosť nám otvára nebesá,
Z nízkosti zemskej nese sa
Na perutiach svojich k výši
Nahviezdnej, a v neba riši
Má vždy isté miesto svoje,
Lebo zaľúbenie Božie
Od prvopočiatku na nej
Dleje v miere požehnannej,
A jej žiara v veky večné
Skviet sa bude nekonečno.

K.

Bez Boha!

(Obrázok z rodinného života socialdemokratov).

(Dokončenie).

„Čo . . . čo je to? blblal neistým jazykom, čo tu chce tá stará baba? Čo ste obydvaja šialené?“

Starenka si ho ani nevšimla, ale pozorovala každý dych nemlúvniatka. Anežka opovržlivo pozrela naň a riekla:

„Maj rozum, Pietor, aspoň včul! Však vidíš, že naše dieťa skonáva. Toto je ale moja matka, ktorú mi Boh v biede najväčšej na pomoc poslal. Už ju neznáš?“

„Čo . . . čo? smial sa ožralý, moja svokra? Zvláštna návšteva, čomu mám privlastňovať toľkú časť?“

Zo žien ani jedna neodpovedala. Mlčanie ho rozsrdilo:

„Vitaj, svokra, zkríkol, poj nech ňa obejmem stará! Čo to máš v tej flaše? Pálené? Daj sem som náramne smádný.“

„Ale Pietor, kárave okríkla ho žena, aspoň včul odlož tvoje hrubianske žarty. Nevidíš, že malý Janko umiera?“

Trasúcima rukama vystrela dieťa oproti nemu.

Pohľad na so smrťou zápasiace nemlúvňa predsa účinkoval na biedníka, však dieťa bolo kosť z jeho kosti, krv z jeho krve. Vystrel ramená proti nemu, — no starenka ho odsotila so slovami;

„Netkni sa ho nešťastník! Nikdy si sa nestaral o svoje deti. Nechaj ho v pokoji i teraz; aspoň nezatvor predným cestu do raja!“

Surový človek nechápal smysel tých slov.

„Stará je doista šialená“, mrmlal a vyšiel von. Medzitým dieťa vždy hroznejšie a hroznejšie chrchlalo.

„Tu neni času k odkladaniu, blíži sa koniec jeho života“, riekla babka. Potom naliala vody na hlavu dieťaťa a trasúcim hlasom vyriekla sväto-vážne tajemstváplné slová:

„Ján, ja ňa krstím v mene Boha Otca i Syna i Duchu svätého“.

Dieťa vydalo ešte jeden slabý hlas, nový nápad kašľu striasol jeho údičkami utľými, napnulo slabé prse, ešte jeden pisk vydrel sa z pomiedzi zosinulých rtov — a potom ostalo všetko ticho.

Keď Anežka z mdloby, do ktorej ju nevysloviteľný žiaľ bol uvrhol, sa prebrala, a keď muž s pálenčennou sklienkou sa navrátil, držala už len mrtvolu na ramenách — malý miláčik bol už zomretý.

V nevysloviteľnom bóle silno vykrikla ňazko navštvivená žena, a drzý muž vyriekol ruhavú kliatbu.

Babka vzala malú mrtvolu, položila na posteľ a riekla dcére:

„Budz silného ducha, a ďakuj Bohu za veľkú milosť! Tvoje dieťa je anjel v nebi, a ty aspoň máš dušu jednu, ktorá pred večným trónom božského Sudcu primluvať sa bude za teba“.

Muž medzitým vytriezvel a k povedomiu prišiel čo sa stalo. Zronený klesol na kolená ku posteli a

obsypal zosnulého miláčika slzami a bozkami. Včul sa zdálo prebúdzaf tie lepšie a šlachetnejšie city, ktoré od rokov v jeho nádrách driemaly. Predtým tak pevný muž plakal tak usedave, že by bol pohnul i žulotvrdé srdce; manželka od žalosti klesla na jednu stoličku: len babka bola pri sebe. Ona klačala pri dcére, ľavým ramenom držala obejmajú dcéru, v pravej ruke ale ruženec, ktorý sa nábožne modlila. Takto prešla noc, noc žalosti a trúchlivosti, a predsa plná milosti pre nešťastnú manželku.

Konečne svitlo. Blesk čarokrásneho jarného slnka sa odrážal od plochých striech stavísk. Hlasy zvonov všetkých veží zvestovaly sviatok vianoce, sviatok to mieru, radosti a zmŕtvýchvstania.

Aj do opustenej izbičky mladých manželov vtiahol mier a pokoj; ovšem že nie pokoj svedomia, ale pokoj smrti.

Mladá matka plačúc sedela pri mrtvole svojho dieťaťa, a otec mlčky sa prechádzal po izbe pohrúžený v smutné myšlienky. To nebola sviatočná, nie vianočná nálada, ktorá panovala v srdciach týchto dvoch manželov. Nemysleli na to, že by mali úder od Otca nebeského na nich soslany trpezlivo znášaf, Jemu zaň ďakovať a navrátiť sa k Bohu, od ktorého sa v ich mladosti odtrhli.

Jedine v srdci starenky panoval pokoj. Tam svietilo slnko viery a božskej lásky, ktorého paprsky prerážaly a rozháňaly mračná žiaľu. Babka zaobalovala malú mrtvolku do bieleho plátna a na postielke zažala sviecu. Prísadla ku mrtvole a modlila sa — nie za šťastlivé dieťa, to už nemalo potrebu na jej modlitbu, lebo jeho dušička odiata v snahobiele rúcho milosti a nevinnosti primluvala sa už pred tronom Najvyššieho za svojich rodičov, — nie za tohto anjelika modlila sa ona, ale modlila sa za svoju nešťastnú dcéru, ktorá niekdy tiež tak čistá a nevinná bola, ako toto dieťa a včul tak hlboko upadla.

Ale ona, vzdor všetkého, čo sa stalo, predsa ostala jej dcéra, a duša dcéry tiež má nekonečnú hodnotu pred Bohom. Táto duša môže byť znovu očistená od škvrín trestuhodnej minulosti a môže z nej vykvitnúť život bohumlý. Ona sa modlila i za svojho zafa, ktorý jej tak veľkú hanbu zapríčinil a jej dcéru tak nešťastnou učinil. Ale vševedúci a najvyšší milosrdný Boh aj tomu môže poskytnúť milosť kajúcnosti.

Konečne modlila sa starenka i za odpustenie vlastnej viny, lebo od tej doby, čo jej dcéra utiekla z rodičovského domu, mnohé bezsenné noci strávila, znepokojovaná hryzením svedomia, že v záhube svojho dieťaťa i ona má čiastku: keby bola verne plnila svoje materinské povinnosti, nebolo by to tak ďaleko prišlo. No to sa už stalo a teraz je už pozde: skutok nelža zmeniť v neskutok; avšak nenie ešte pozde činiť pokanie. Tu nenie na mieste zúfanie, ale pozdvihnúť hlavu a navrátiť sa k Bohu a zachrániť, čo sa ešte zachrániť dá.

„Čo chcete včul začaf?“ pýtala sa starenka, keď sa minuly najťažšie okamihy žiaľu a Anežka k sebe prišla.

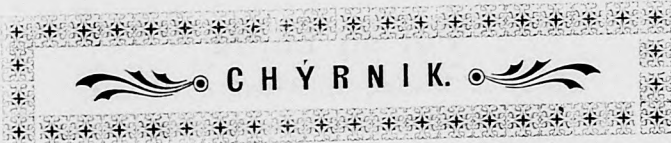
Anežka neodpovedala, len zúfale pozrela na matku; nenašla žiaden výhod z trudných okoličností. No, materinské srdce najde vždy radu, ešte i v tých najnebezpečnejších okamihoch zúfalstva.

„Obleč sa a poď so mnou!“ riekla, keď počula zvonit' na služby Božie. Mladá žena nasledovala ju: rovno zamierily do chrámu Božieho, kde sa práve od-bavovali služby Božie. Anežka od troch rokov po prvý raz bola na svätej Omsi. Čo sa v jej srdeci dialo v tejto požehnanej hodine, ktoré pero by mohlo opísať! Hospodin je dobrý a nekonečne veľký v plnení svojho milosrdenstva! V srdeci mladej ženy skrze účinkovanie božskej milosti vykvitol kvet, ktorý od rokov bol spá-lený skrze horúce lúče slnka náruživosti, vykvitol kvet nadprirodzeného kresťanského života. Anežka sa potom vyspovedala zo svojich faškých hriechov a so spokojným svedomím navrátila sa domov. Doma našla list od svojho muža, v ktorom ju upovedomoval, že ich manželstvo považuje za rozlúčené, a že sa vybral do sveta inde šťastie hľadať.

„Nechaj ho!“ riekla starenka, „vaše manželstvo pred Bohom a svedomím i tak nebolo platné manželstvo, len púhe, zvieracie spoluzitie, ktoré len skrze požehnanie cirkve by sa bolo mohlo zmeniť na pravé manželstvo, keď to tvoj muž nechce, tak sa rozlúčte a hriešny život musí koniec vziať.“

A tak sa i stalo. Po pohrabe dieťaťa Anežka odišla s matkou na dedinu a tam skrze kresťanský a kajúci život konala pokanie za hriechy a poblúdenie svojej mladosti.

Poslovenčil J. B u d a y.

Milost' Ducha sv. V prešporskej obci Hidaskürte koncom mája navrátila sa do lona cirkve Kristovej kalvinka Estera Horváth. Vyznanie viery složila do rúk dekana-farára Jána Hübnera.

V Amerike už i psov pečovávajú. Aspoň v New-Yorku sa to už viac ráz stalo. Taký pohrab sa stáva v sprievode mnohých obradov. Taký pohrab tak sa páči tam mnohým, že dľa novin mnohí už i k vôli týmto obradom budú zabíjať psov, aby mohli pohrab mať.

Korheľstvo je hotové nebezpečenstvo Nádennik Jozef Schmidt bol v istej záležitosti v Budapešti volaný k predstavenstvu šiesteho okresu. Lenže opitý bol, ako snop, a taký škandál spravil, že ho hneď k polícii chceli nechať zaviesť. Lenže on sa hodil na zem a povedal, že ani kroka nespraví ďalej. Keď ale na zem sa hodil, zlomil si nohu, a teraz ho musia liečiť v nemocnici sv. Rocha. Korheľ predsa nechce veriť, že mu táto hlúpa náruživosť všemožnú záhubu prifahuje.

Bezpečnosť v Uhorsku. V Sabadke pred palácom kráľ. súdu zákernicky zahlušili vojaka. — V obci Turian

(Báčka) bývalý policajt preklal šuhaja, lebo sa hneval na jeho otca, a potom i druhého šuhaja, ktorý prebodnutému išiel na pomoc. — V Dorozme pri Segedine zabávali sa šuhajci, prišli žandári, strhla sa pračka a žandári zastrelili štyroch šuhajov.

Mor vypukol už i v Alexandrii. Dvaja ľudia padli už i v obeť strašnej nemoci. Vlády robia kroky, aby epidemia nebola všantročená do Európy.

Svätenie nedele v Anglii prisne zachovávajú. Napriek tomu vydavateľstvá „Daily Mailu“ a „Daily Telegraphu“ počaly i v nedeľu vydávať svoj časopis. Ale zle pochodily. Predplatitelia radom vypovedali časopis. Lakomí vydavatelia — po mene by ste ich síce nepoznali — na to sa hneď polepšili a prestali vydávať čísla nedeľné. Ale Angličania neznajú žartu a sú rigorózni v otázke svätenia nedele. Oba časopisy sú i ďalej pod bojkottom.

Nebezpečná ostroha. Pri tanečnej zábave v Pešf-budíne tancujúci husár počas čardášu ostrohou urazil svoju tanečnicu na nohe. Sotva si všimla malého poškrabnutia. Ale o štvrťhodinu noha počala jej puchnúť, dostala silné bóle, až zamdlela. Odviezli ju do nemocnice, kde konštatovali otrávenie krve a potrebu rýchlej operácie.

Kamenec od Turie už tretí raz navštívil chotár mesta Vršca a zničil skoro všetky pekné nádeje roľníkov a vinohradníkov.

Smrteľné zaucho v Novom Meste. Hájnik Ján Kováč od dávna žil v nesvornosti s jedným Švábom, ktorý mu pri zvađe kosou rozrezal ústa. Na krik syna pribehol otec, a také zaucho vylepil Švábovi, že tento mrtvý na zem padol.

Kalvín ták S. Hohl vo Švajciarsku odsúdený je na poldruha roka do žalára preto, že zvedol jednu slečnu, ktorá v tej obci hosťom bole. Pomocou falošnej prisahy sa chcel očistiť, lenže zle poehodil.

10 tisíc tkáčov strajkovalo v Brne. Jeden druhého sa oduševňovali, aby len vytrvali všetci v strajkovaní. Iní robotníci sa tiež chceli k nim pripojiť, lenže ich polícia odohnala od brán mesta.

Liberálny jednatel. Jednatel strojov Albert falšoval zmenky a ukradol groše, následkom čoho na dva roky ho odsúdili do žalára. Kresťanská spravodlivosť a svedomitost, kedy-že už príde vaša doba?

V Indii je teraz kotolických škol 2200, a chodí do nich 100 tisíc žiakov.

Ján Rigó, ktorý opustil svoju manželku a husle, a sa pripojil ku kňazne Chymai, s ktorou teraz v Afrike žije, sám sa ohlásil, že povesť o jeho smrti nemá základu. No čo sa vleče, neutečie, aj na pána primáša muzikanta Janka Rigó príde ešte mráz.

Nového rektora a či správcu vŕučeliska v Budapešti už zvolili professori v osobe Emila Ponori-Thewrewk dra filosofie. Prvého septembra prevezme úrad.

Zlatý sobáš mali v Beckove statkár A. Reviczky a grófica Johanna Berényi 4. júna. Ich vlastný syn, čachtický dekan-farár Bartolomej Reviczky ich požehnal. Kázeň ale podolský farár J. Bielický držal. Vefa hostí a iných pobožných veriacich bolo prítomné. Nech ich Pán Boh ešte mnohé roky živí!

Vyzvanie! Zakladáme v Novom Meste nad Váhom pod firmou „Spoločenstvo na zaopatovanie koží v Novom Meste nad Váhom“ obchod a sklad na kožu, cieľom čoho vyzývame ctené obecnosť ku značeniu podielov dľa nižšie uvedeného prospektu. 1) Cieľom podniku tohoto je: založiť sklad na kožu, do ktorého potrebný materiál si z prvého prameňa zadováži; — pri spoločnom vedení takto zadovážený surový materiál svojim členom, a naopak skrze členov odovzdané koženné výrobky kupujúcim odpredávať a takýmto spôsobom napomáhať úver, zárobky, konkurenciu a blahobyť svojich členov. 2) Doba trvania spolku určuje sa na 30 rokov odo dňa vydržiavania sriaďujúceho valného shromáždenia. 3) Základnú istinu spoločenstva tvoria skrze členov podpísané, na meno znejúce 40-korunové účastiny; a považuje sa ako založené, náhle 100 kusov účastín v obnose 4000 korún bolo značených. Na značnú účastinu platí sa pri podpise 8 korún, ostatok splatí sa naraz, alebo v čiasticiach, ale aspoň behom 16 mesiacov po mesačných 2-korunových splátkach. Mimo toho zaplatí sa na každú účastinu vyše jej nominálnej hodnoty pri podpise 3 koruny na zakladačné trovy. 4) Zaviazanosť účastníka siaha po nominálnu hodnotu ním označených účastín. 5) Počet členov je neobmedzený, členovia sa prijímajú, kým ohľadom toho valné shromáždenie nerozhodne. 6) Zakladatelia podržujú si právo správu na prvé tri roky vymenovať. Sriaďujúce valné shromáždenie bude sa vydržiavať od dnes rátajúc behom 2 mesiacov. — Dané v Novom Meste nad Váhom, dňa 1. mája 1899.

Pravota nemeckého cisára. V Berlíne siedma trestná trieda zaujímavú záležitosť pojednávala nedávno. V tejto pravote totižto nemecký cisár bol žalobníkom. Časopis „New-York Herald“ uverejnil zdravicu kapitána Coghlena, ktorý hanil Nemcov; nemeckého cisára ale na posmech obrátil. Každá časť tejto básne takto sa končila: Ja sám a Boh. Pravota ešte nevzala koniec.

Láska k bližnému. Dľa denníka „Alk.“ krémár obce Lietava Lučko utešeno dokázal, že miluje bližného. Tento krémár Stern vysotil z krémy jedného železničného robotníka, ktorý tak nešťastne padol, že bez seba ostal. Potom ho nechal vnieť; a tento chudák po 35 hodin trvajúcim zápase so smrťou vypustil ducha bez toho, že by boli k nemu kňaza alebo lekára volali. Tamejší občania sú veľmi rozhorčení. Na telegramm žida hl. služný kázal ho pochovať, farár ale vyšetrovanie žiadal v tej veci. Uvidíme, aký koniec vezme tá smutná vec.

Ženíť sa má srbský kráľ. Srbský kráľ Alexander dľa vôle otca Milana dľa zpráv časopisov si má vziať

dcéru svojho ujca Konštantinoviča. Poneváč ale dľa staroverskej viery veľmi ťažko to ide medzi príbuznými, v tejto otázke má rozhodnúť belehradský mitropolit srbský.

Vyznačenie ministra obchodu. Jeho veličenstvo dovolil, aby minister obchodu A. Hegedüs mohol prijať a nosiť veľkú stužku turecko-cisárskeho rádu Ozmanie.

Púť do Lourdu.

Pohnutie: 21. aug. 1899.

Smer cesty:

Budapešť — Kaniža — Marburg — Pragerhof — Villach — France-sfeste — Ala-Verona — Milano — Genua — Marseille — Toulonse — Lourdes — a tou istou cestou nazpät.

Ceny: I. triedy 220 zl.) Úplné
II. triedy 170 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 100 zl.) 8 dní.
III. triedy 88 zl. bez bytu a zaopatrenia.

Termín hlásenia sa:

Pri ľavnej cene: 15. júna 1899.

Pri riadnej cene: 15. júla 1899.

Obširnejšie vysvetlenie podá a programy posielá

Dr. Fraňo Robitsek,

farár vo Veľkom Maroši hontianska stolica.

Púť do Lurdu.

Paray le Monial, Einsiedeln a Wiltena.

Povedie: *Gedeon Demeter*, farár.

Pohnutie: 6. júla 1899.

Návrat: 24. júla. Cesta potrvá 18 dní.

Smer cesty:

Budapešť — Viedeň — Linz — Salzburg — Mnichov, Lindau — Zürich — Genf — Paray le monial — Lyon, Toulouse — Lurd — Toulouse — Cete — Lyon — Genf, Zürich — Einsiedeln — Insbruck — Wiltena — Viedeň — Budapešť.

Ceny: I. triedy 245 zl.) Úplné
II. triedy 185 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 105 zl.) 9 dní.

Hlásiť sa možno do 10. júna u výš spomenutého farára, u ktorého podrobný program dostat (Budapešť, II. Bombatér 10.)

D O P I S Y .

Z O Š A Š T I N A , 30. mája,

D o s t o j n ý P a n e !

Nedávno bola reč o Šaštine v našom milom „Kre-
stane“. Veľké milosti, sladké pamiatky sa priväzujú k
tomuto miestu. Tam ide na pút celé horné Uhorsko a
z dolného veľká časť.

Tam si založila stánok „Patronka Uhorská milá
Matička Šaštinská“. Hojné pramene nebeské sa otvárajú
tam skrze jej ruky. Milostné je tam ešte aj povetrie.
Srdce sa dvíha, duša do radosti pohruzuje, slzy trpkos-
sladké do očí tlačia; keď sa k nemu veriaci približujú.
Ona z vysoka, z oltára trúchlivo a predsa prívetive sa
dívá na dievky, ktoré s pobožnosťou sa približujú.

Len tri veci si prosí: vieru, vrúcnosť a prehlbokú
dôveru.

Pred dvoma rokmi som bol navštívil milostivé
miesto. Ztade mi prišla včul na pamäť krásna udalosť.

Tretieho septembra bolo. Processie prišly a išly.
Na moste, ako vedie hradská na Stráže, som bol stretol
jednu processiu nemeckú. Z Garstenthalu boli veriaci,
z Dolného Rakúska.

Už sa odoberali od chrámu zďaleka, fažkým srd-
com, slzavými očami. Pospiechali pomaly do svojej
vlasti.

Len jedna žena, niečo vyše 40 rokov stará ne-
vedela sa odlúčiť. Pár krokov stupila do predku, obrá-
tila sa, ruky sopnula, a vďačnou žalostnou tvárou po-
zrela na miesto sväte a sa modlila. Škoda, že nemám
taký zrak, ktorým by som v srdci čítať mohol. Zvlášte
zajímavú vec by som bol tam mohol vyčítať. Neuká-
zala moc jej zovnútornej podoba. Jednoduchá roľníčka
bola. Matka, ktorá dievky vychováva medzi radostami a
starosťami. Ale duša úprimná, srdce okrelé, vznešené
muselo byť: Srdce, ktoré veľké povinnosti cíti na sebe,
ktoré veľkú dlžobu chce platiť z vďačnosti oproti ne-
beskej kráľovnej,

Mne všetko to veľmi nápadné bolo. Dopytoval som
sa nad tým v sakristii.

— Ach, prosím, aj tento obraz pamätný je od
garstenthalskej processie! — som dostal odpoveď.

A celú udalosť mi vyjadrili.

Roku 1873 dňa 1. septembra tá istá processia
prišla. Medzi pútnikami bolo jedno útle, mladé dievča.
asi v 16. roku, ľavú ruku zaviazanú donieslo.

Nešťastie sa ľahko môže stať; však nechodí po
horách, lež po ľuďoch. Prečo by sa nestalo aj takému
dievčaťu. Ale kto nevie, že nešťastie pre mladé dievča
dvojnásobný výsledok máva: telo poraní a dušu trápi.
Kto naň pozre, kto si ho všimne? A ten mladík, jehož
meno tam hlboko v srdci zapísané je, ako smýšľa? Či
sa neodvráti?

Tieto a podobné myšlienky trhaly srdce pekného
dievčata. Nešťastlivá bola; pri zatve si kosákom do ruky
zaťala, kosti porezala. Keď sa nezahojí, zle; keď sa za-
hojí, aj vtedy zle, lebo nemôžeš prstami hýbat.

Ach, toľko ráz prosila Pána Boha a Pannu Mariu
za ochranu v živote, aby šťastlivá bola, aby jej osud
láskave od Boha usporiadaný bol. A včul práve v naj-

háklivejšej dobe života tohto ju vyslyší Pán Boh. Už
bola si zaumienila, už potajomne slovo dala, že keď aj
Boh tak chce, že sa soberie s tým, proti ktorému ani
rodičia odvetu nemajú.

Jej myšlienky aj pri modlitbe na to išly, aby si
Pannu Mariu uprosila, že by nový stav s požehnaním
Božím šťastlivo začala. A včul sa tak začína, že odda-
nec musí sa jej zrieknuť. Ako by sa mohli vyživíť, keď
nemôže pracovať.

Jak trpký cit je to, prosíť za šťastie a nešťastie
dostať! Nadovšetko, keď človek Pannu Mariu prosí, od
ktorej vždy len dobré čaká! Komu by to srdce netla-
čilo, komu tvár nezarmútilo?

Trápila našu chorú zovnútornej boľasť, ale viac
vnútornej srdca. Do takého položenía prišla z riadenia
Božieho.

Iný človek by bol zúfal v podobných okolnosťach.
Srdce ale, ktoré milovať umie Boha, nevie zúfať. Také
bolo aj jej. Ona cítila, ona vedela, že Pán Boh len
trpezlivosť chce skúmať, aby preukázal milosrdenstvo.
Keď Panna Maria zatvortla svoje srdce, vie aj otvoriť.

Pr. to si zaumienila, že pôjde na pút, a prišla do
Šaština. Myslela, keď bližšie príde k Panne Marii, skorej
pomôže. Veď ju toľko ráz prosila, Tú ktorá všetko môže.

Prišli pútnici, ona s nimi. Odbav valí obyčajne,
srdečne pobožnosti. Tam klačalo dievča pred oltárom
milostivej sochy Marie, ruky sopnuté, slzy v očiach,
fažké vzdychy sa pozdvihovali z jej žalostného srdca.
Snáď Maria pomôže; ale necítila ešte žiadnu pomoc.
Odbavila sa sv. spoved, prijímanie, a zas len prosila,
plakala. Už aj tretí deň prišiel, pútnici sa odoberali,
aj ona musela ísť, plná boľasť, žalosti. Dobre vedela,
že keď sa odtrhne, fažšia bude pomoc. Keď ju Maria
jen predsa nechce potešiť!

Íšli domov; rozlúčenie fažké každej dobrej duši.
S plačom zanechali chrám; ešte si tam klakli na stráž-
skej ceste pred kamennou sochou Boľastnej Matky.

Mladé dievča klačí medzi inými. Telo prítomné,
duša však pred Pannou Mariou. Ostatný vzhop srdca,
posledný násil duše; ešte raz, posledný raz pozdvihne
obe ruky proti milostivému miestu, a netrpezlivým, za-
lostným, takrečeno zúfanlivým hlasom volá k Panne
Marii: Maria, Maria hilf! Maria, M ria, pomôž! Včul
ešte môžeš, ešte som tu pri tebe. Ukáž milosrdné srdce
tvoje.

A hľa, na čo by druhý nebol myslieť, naraz cíti
niečo v ruke, cíti, že je uzdravená. Odviaže ruku, tá
je celkom zdravá.

Maria nenechá nikoho v dôvere sa sklanať. Celá
processia nad udalosťou st pnutá, len do plaču sa pustí.
Vráti sa do chrámu, a slzami odplatia dôveru Marie.
Slavné „De Deum“ držia, a zaumiená si, že každý rok
na tento deň prídu k Marii do Šaština.

Dali obraz pamiatkový, a slovo zadržia. Oni prídu
a s nimi každý rok z vďačnosti proti milostivej Matke
jedna dobrá duša. Nezadlho vydala sa, Pán Boh jej
dievky požehnal. Nie je bohatá, ale je tým pobožnejšia
a vďačnejšia k Pánu Bohu a Marii.

Ona bola tá, s ktorou som sa bol na moste stretol.
Ona bola tá, ktorá sa nemohla dosť vyplakať, ktorá sa
nemohla odlúčiť od Matičky Šaštinskej. Čo cítilo ešte aj
vtedy jej srdce, kto by mohol opísať?

Dr. Michal Török.

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM, 6. júna.

Váženo Ctený Pán Doktor!

Prosím, ráčte byť tak dobrý a popriať kúsok miesta v „Kresfane“ týmto pár riadkom.

Deň 5. júna bol dňom radosti pre naše kresf. katolícké školské dietky. Preto, pretože po prvý raz mali usporiadanú školskú letnú zábavu, čili „Majáles“. Doviaľ ešte nikdy také dačo podobného nezažily naše dietky. Včul ale velebný p. kaplán Jozef Balázsy s dorozumením druhého p. kaplána Michala Roszivala a pp. učiteľov, tak tiež s povolením Jeho Osvietenosti p. prepošta gr. Adolfa Pongrácza, usporiadali našim dietkam na vršku „Kamenná“ zvanom zábavu.

Programm zábavy bol nasledujúci: ráno o 7. hod. šly všetky dietky do kostola na sv. Omšu. Po sv. Omši šly do školy, odkiaľ zase o 8. hod. do prepositúry, a odtiaľto v sprievode bandy cez mesto až na „Kamennú“.

Radost musela naplniť srdce každého rodiča, keď videl, jak veselé sa cítia byť tieto dietky.

Keď došly na vrch, tu hneď bola starost pp. kaplánov a pp. učiteľov o raňajky. Posedajúc si všetky do radov, dostalo každé jeden rozek a brindzu. Ach, s akou chuťou toto každé jedlo! Veď ešte nikdy nemaly takéto spoločné raňajky. Po raňajkách ale nasledoval čas zábavy. Tu prevzali pp. kapláni na seba úlohu, a zabávali naše dietky do nekonečna. Keď človek na to pozrel, ako sa títo duchovní otcovia s týmito dietkami bavia, teda predstaviť sa mu musel pred oči obraz „Pána Ježiša medzi maličkými“. Druhú úlohu, t. j. staranie sa o varenie obeda, vzala na seba slečna p. učiteľka I. triedy. O jednej hodine bol ale zase obed. Každé dieťa, nesúc si misku a lyžicu (ako vojaci na menáž), išlo si brať guľáš, ktorý bol znamenite pripravený. To bol obed — veru doma dozaista ešte žiadne s takou chuťou nejedlo.

Po obede nastal zase čas zábavy. Pán kaplán Balázsy prevzal zase svoje zábavy, a p. kaplán Roszival zase usporiadal „tombolu“, kde zase skoro každé dieťa dačo vyhralo. O tretej hodine ale byly zas jak dietky, tak i rodičia spoločne fotografexaní. O štvrtej prišiel Jeho Osvietenosť p. prepošt, kde ho výstrelom z mažiarov privítali. A tak trvala zábava až do ôsmej hodiny. Tu zase v spoločnom pochode s musikou, ako dietky, tak rodičia šli až do prepositúry. Práve o 9. hod. bolo zakončenie zábavy.

Á včul končiac tieto riadky, jak Jeho Osvietenosti p. prepoštovi, tak našim horlivým pp. kaplánom, tak cteným pp. učiteľom a učiteľke, v mene všetkých rodičov ďakujeme, prajúc im dlhého života a odplaty od Boha nebeského.

Tento deň nikdy nezabudneme, a pri rozpomienke jeho aj mená týchto dobrodincov dietok našich vždy v pamäti zostanú. O bár by sme vždy tak horlivých pp. kaplánov mali, akých máme teraz! Začo nech ich Pán Boh živí! A včul sa odporúčam s poníženou úctou

Novomešťan.

V. UHERCE, 2. júna.

Preslávnny Pán Doktor!

Ponevác z našej dediny ani len spomienky nielo nikdy v našom milom Kresťane, čomú sa veľmi čudujem, tak som sa osmelila voľačo Vám sdeliť, čo sa u nás deje.

Ako známo, u nás 26. apríla vypukol oheň z pece jednej ženy, menom Gubkovej; Oheň zapríčinil veľkú škodu, ktorá sa ráta na tisíce.

Sotvaže si ľudia domy zakryli, zas 31. mája tej horespomenutej ženy 5-ročné dievča vynieslo žeravý uheľ na dvor a do slamy hodilo, len veľké šťastie, že ľudia hneď zbadali a oheň zadusili.

S úctou jedna z veriacich.

Výťah z reči vyslanca Zmeškala

držanej na podofskom ľudovom shromaždení.

Vysvetľoval zásady ľudovej strany. Jednúc v jednom tábore bojoval s Apponyistami. Tito sa spriatelili s cirkevnou politikou, on ale sa nespriatelil. Do poslednej ohvile svojho života bude bojovať za to, aby sa tieto zákony revisii podrobily. Vláda môže ako chce vladáriť a šafáriť, preto ľudová strana i ďalej musí proti nej bojovať. Dôveru má k Széllovi v poličkom a osobnom ohľade, nie ale v cirkevných záležitostiach. V tomto ohľade nezaslúžil si Széll jeho dôveru. Aj ľudová strana zachováva cirkevnej politiky z kony, lenže všemožne je na tom, aby sa ony čím skorej zmenily. A k tomuto aj právo má. Ľudová strana sa nespojí s vládou, osobitne chce bojovať za svoje zásady. Ľudoví vyslanci by len seba samých māmili, keby sa domnievali, že i v lone liberálnej strany môžu previesť víťazstvo svojich zásad. Namáhanie jednotlivcov totižto je daromné, jestli smer celej strany je protivný. Ľudová strana i ďalej bude tak bojovať, jako doposiaľ. Vazia a ctia si ju všetky strany ostatné. A že nebojovala darmo to vysvitá i z buhnutia Bánffiovoho. Videl tedy, že to malé ľavičičtvo nebojovalo darmo. Dôverovať môže svet v liberálnej strane, lebo jej členovia nechcú byť ani fõišpánmi, ani masné hrnce nehladajú. Pri najbližších volbách musí sa sosilniť táto strana, a tak i za revisiu bude prospešnejšie bojovať. Na tej ceste sme, že mnohí nabliadajú, že cirkevnopolitické zákony revidovať treba, lebo veľkú škodu robia. Dobré výhľady má ľudová strana, len vyhrať treba. Chúllostivost' by bola, opustiť ľudový prápor, keď už nenie prenasledovanie také veľké. — Toto je krátky výťah tej reči, ktorou zahájil ľudové shromaždenie. Utešeno bárs kratšou rečou zatvoril tože shromaždenie. Zvučné éljenovanie sprevádzalo obidve reči veľkomožného pána Zmeškala.

ODKAZY REDAKCIE.

Upozorňujeme ctených čitateľov, že ktorí by do konca júna nevyrovnali svoju dlžobu za Kresťana, tým sa tento časopis prestane posielat od 1. júla.

S úctou

Vydavateľstvo.

K. S. v N. M. n. K. Takto: Ftdő Varga Mihály, pleb. ur Csongrád-Csany. Ale musíte aj cieľ označiť. — **Dp. Štefko** Ja zadržím slovo. Však uvidíte. — **Mišo z Vysokej.** Len i ďalej tak. — **Jurko z Uhorskej Štvrte.** Keď my tomu nerozumieme. Tolko vám ale odkázat môžeme, že je korhel horší od hoväda. Lebo aj hovädo len tolko pije, kolko mu žalúdok znesie; kdežto korhel viac je v stave vystrebat, ako kolko mu kotrba znesie. — **Dp. Df. v Č.** Ďakujeme za to historické dielo v novomestskom kat. kruhu prečítané, že ste boli tak láskavý poslat ho nám. — **H. L.** Keď sme mu to sdělili tak smrštil čelo, jako žid, keď na popolí sedí, a ovesil nos, jako psík chvost, keď ho vodou oblejú. No preto sa on nenapraví: Nebude zo psa slanina, ani z vlka baranina, ba ani z koňa hovädzina. — **Z. V.** Musí je veľký pán, a Nemusí este väčší. Nechceme povedat: ano, lebo kto na pravdu svedčí, ten je huncut väčší. — **Jozef Kufalancos v O.** O tom nikto nevie. Ja to ani vlastnej košeli nepoviem. — **J. B. v Nitre.** Len častejšie a či hustejšie. — **H. L.** Keď je len srdco mnohých boháčov také, jako silný orech tvrdé. — **V. S.** Keď sa dve ženy spriatelila, beda tretej. — **Dp. F. S. v L.** Ďakujeme, že ste podržali tú zasielku. Už je hotový aj pre mládencov jeden sošit, ktorý v Kresťane bude uverejnený. — **Štefan Piesek.** Či ste už naozaj ustali? „K.“ uverejníme všetky, len trepezlivosť majte! — **Jožko.** Co-že ti bolo, priateľ Ferdinand mi písal, že si tak zle bol. — **Čaca.** Po Rieke vy budete nasledovať, potom ale Korytnica. Je to zle, keď človek fúzov nemá, všade ma za primladého považujú za farára. — **V. S. v Orave.** To nenie len tak, ako z rukáva vytriasť. Ináč čo z nás vystane, to z Kresťana nevystane, to jest nebude vynechané. — **Dp. M. H.** Len pošlite tú zprávu o autonomii.

Rukopisy nedávame nazpät' a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Vrele prosíme ctených spolupracovateľov a dopisovateľov „KREŠTAN“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslat, ináč nemôžeme ich uverejniť v najbližšom čísle.

Knižná polica.

Listy Adiny už vyšly z tlače v osobitnom sväzku. Odporúčat ich nenie treba, lebo toto dielo poznajú et. čitatelia z Kresťana. 167 strán. Cena 1 zl. Predplatitelia Našej Nádeje ho dostanú za 65 krajeiarov v Tlačiarňi Sv. Gerharda v Budapešti (VIII. Práter u. 44.). Soslovenčil dr. *Jozef N. Janda*.

Kresťanské devy. Tento výborný sošit soslovenčil a vydal dr. *Jozef Janda* v Budapešti (Maria-Teréziatér 9.). 16 strán s obrázkom. Cena 3 kr. Veľmi vrele odporúčame, 100 výtiskov 2 zl. 50 kr., 200 výtiskov stojí 4 zl. 80 kr.

Priprava ku sv. spovedi a sv. prijímaniu. Toto asi 80 strán obsahujúce dielo, ktoré je spolu i modliacou knižkou, stojí broš. 10 kr.; viazané 15 kr. Soslovenčil ho dr. *Jozef Janda*. Dostať ho u veľk. p. *Lujzy Csery* (Budapešť, VI. Podmaniczky u. 15.). Vrele ho odporúčame.

Budapeštianske obchodné zprávy.

1. **Zbožie.** Pšenica (žito) banátske 09.00—09.15. Od Tisy 09.10—09.35. — Od Pešti 09.00—09.20. — Zadunajské 09.05—09.30.

Raž 7.05—7.35.

Jačmeň na krmenie 5.80—6.35. — Do pálenice 5.80—6.10. — Na pivo 6.60—7.—.

Oves 5.65—6.00.

Kukurica 4.40—4.45.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
16.00	15.40	11.90	14.40	13.80	13.—	12.20	10.10
			7½	8			
			8.50	5.50			

Otruby fajnové 4.50, grobovité 4.50.

3. **Strovy.** Veľká biela fízula 7.50. — Malá 7.75 Hrach 11.13 — Pšeno 04.75—5.00. Konopné semä 10.50—11.00.

4. **Semä na sejbu.** Červená datelina 45—55 zl. Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 46—52 zl. — Baltacim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladnik 11.50—.

5. **Hyd a vajca.** Kura 60 kr. — Sliepka 70 kr. — Kapán 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 2.60. — Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.90. — Vajca 7—8 kusov 20 kr., 46—47 kusov 1 zl.

6. **Svine.** Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr. Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—57 kr.

7. **Teľce.** Živé 34—36 kr. kilo. Sekané mäso 00—00 kilogram.

Masť a slanina. Sviňská v sudoch 58—69 zl. — Bielotabuľová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udena slanina 60—67 zl.

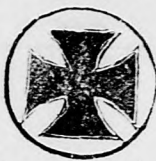
9. **Remeň funtový** od 14—18 kl. terec 142—144.

10. **Kraviný vrázkovaný** 5—6 kilové 170—175.

11. **Teľaciny barnavé** 10—13 kl. 390—420.

Dvojnásobne elektromagnetický križ a či hviezda.

R. B. N. 86968
uzdravuje a roz-
veseluje, za čo
dobro stojíme, pri
lámkach, záduchu,
bezsnivosti, huča-
srdca, boľeniu hlavy, epilepsii, zvratu a iným cho-
robám nervov. I 20-ročné choroby boli už takým
spôsobom odstránené. Tým ľuďom, ktorí na influ-
enzu trpia, alebo už vyše 20 rokov sú chorí, od-
porúčame štvor-, alebo šesťnásobný elektro-mag-
netický pás R. B. Nr. 86967. Ten chorý človek,
ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní
nebol uzdravený, nazpät dostane svoje peniaze. Kde
nič nemohlo pomôcť, prosím môj apparát upotrebiť.
Malý apparát stojí 2 zl., ktorý je len pre deti a
pre veľmi slabé ženy. — Veľký apparát 3 zl. Pri
ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má
upotrebovať.

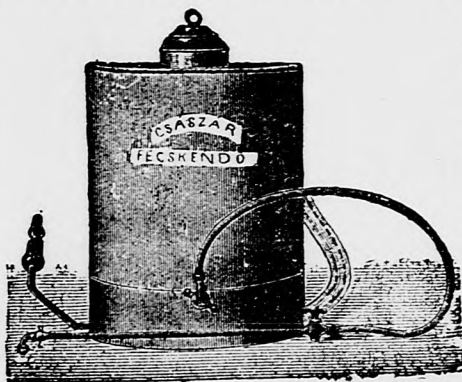

niu ucha, ischi,
zlom slychu, ner-
vosite, nechuti po
ji dle, boľeniu zu-
bov, bľadosti, mi-
gréne, klopaniu
srdca, boľeniu hlavy, epilepsii, zvratu a iným cho-
robám nervov. I 20-ročné choroby boli už takým
spôsobom odstránené. Tým ľuďom, ktorí na influ-
enzu trpia, alebo už vyše 20 rokov sú chorí, od-
porúčame štvor-, alebo šesťnásobný elektro-mag-
netický pás R. B. Nr. 86967. Ten chorý človek,
ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní
nebol uzdravený, nazpät dostane svoje peniaze. Kde
nič nemohlo pomôcť, prosím môj apparát upotrebiť.
Malý apparát stojí 2 zl., ktorý je len pre deti a
pre veľmi slabé ženy. — Veľký apparát 3 zl. Pri
ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má
upotrebovať.

Štvor- alebo šesťnásobne elektromagnetický pás 25 zl.
len pre zastaralé choroby a influenzy. S dobierkou
alebo s vopredným poslaním peňazi rozposiela
hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlasť
a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,
Budapest, V, Kálmán-utca 19 A. sz.

Hl. sklad u G. Garai, Budapešť, Lipót-k. 21 a. N.
Petrovic Bpešť, IV, Viedeňská u. 2. G. Pintér.
Nová Pešť, Istvántér 11. W. Tüma, Resica 448. M.
Friedmann Késmárk a Erančič a Soma v Debrecíne,

Na základe viac-
ročnej skúsenosti
dokázané je, že naj-
dokonalejším strie-
kajúcim strojom je
Vermorelský

**Cisársky
strekáč,**

ktorý doposiaľ vo
všetkých závodoch
všade dostal vyzna-
čenie. Tak je robený,
že zapchať sa ne-
môže. Najnovšie mu-
stry z r. 1899. Cena
i so zaobalením

len 12 zl.

Objednať sa môže u

JOZEFA SOHRA v Somogy-Szille.

S dobierkou, alebo s predbežným poslaním peňazi. Objednať
čím skorej prosíme, aby sme zavčasu mohli vyhovieť žiadosti.

Úplná garancia!

Papier makulatúrový
je k dostaniu u nás; metrický
cent stojí 6 zl. 50 kr

**Mestská lekáreň k
„ČIERNEMU ORLOVI.“**

Temešvár, vnútorné mesto, námestie
sv. Juraja.

Založená 1735. Telefón 395.

Adresa telegrammu :

52-1 **Mestská lekáreň, Temešvár.**

Chýrečný aether proti lámkach a lúpaniu

je najvýbornejším prostriedkom proti lámkach, lúpaniu a iným rhe-
umatickým chorobám, proti trhaniu, bľasťi nervov, pichaniu, boľe-
niu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1-2 natrení.
Nesčíselné vďačovníctva to dokazujú. Cena fľaše 1 zl., cena fľaše
na prábu 50 kr.

Vodka na prsá a na pľúca: Výfah z kolociera s
kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, do-
posiaľ je neprekábatelným prostriedkom hojacim, uľavujúcim a so-
silňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých pľúcach,
pri pľucovom hurute, pri zachrípnutí atď. Veľa vďačovníctva potvr-
ďuje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 1 zl.,
fľašky na prábu 50 kr.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej
lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje
bez toho, že by prameňom krčov bola, alebo aj v tej najmenšej
miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri
tvrdkej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá
chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha.
Jedna škatulka 21 kr., šesť škatuliek 1 zl. 5 kr.

Tieto vypróbované a za výborné uznané
prostriedky dostať jedine v temešvár-
skej mestskej lekárni, a len vtedy sú
opravdivé sú li obdarené obrannou
známkou a podpisom A preto va-
rujme sa fašvaných a napodobňo-
vých falšných.

Posielame s dobierkou, alebo predbežným
poslaním summy (i s pričinením 10 krajciarov
na bankovanie a poštové úhraty). Objednané vyše 5 zl. franco.

Moje srdco také

a tvoje je také?

Cena 4 kr.

Toto utešené dielo vydala

„tlačiareň sv. Gerharda“.

Vrele ho odporúčame
ľudu.

FILIÁLKA
banky „TATRA“ vo V. Bytči

dáva požičky na intabuláciu na 7%.

Mimo štampov platí stránka našemu
advokátovi za intabulovanie **len**

	do	100	zlatých	1	zl.	—	kr.
od	100	do	300	„	1	„	50 „
od	300	do	500	„	2	„	— „
od	500	do	800	„	2	„	50 „
od	800	do	1000	„	3	„	50 „
od	1000	do	1500	„	5	„	— „
od	1500	do	2000	„	6	„	— „

Filiálka mení za najvyššie ceny aj

Ruble, Dolláre, Marky a Franky.

Filiálka banky „Tatra“
Velká Bytča.